

PROTOCOLUL ȘEDINȚEI

Bazinul Riveran Prut - ședința de consultații publice adiționale pe tema Proiectului Planului de Gestionare a Bazinului Riveran Formarea viitorului Bazinului Râului Prut 5 mai, 2015

Locație: Sala de conferințe „Polivalentă”,
Institutul Muncii (Hotel „Doina”), str. Zimbru, 10,
Chișinău

Agenda

Agenda ședinței de consultări pe marginea Bazinului Râului Prut este anexată la Protocol (Anexa 1).

Participanți

Lista participanților la ședință este anexată la Protocol (Anexa 2).

Obiective:

- De a prezenta proiectul Planului de Gestionare a Bazinului Riveran (RBMP) și Programul de Măsurii planificat pentru bazinul-pilot Prut;
- De a discuta și primi reacții, comentarii și propuneri pe marginea proiectului RBMP, inclusiv măsurile planificate;
- De a promova participarea și suportul publicului pentru finalizarea RBMP.

Sumarul discuțiilor

SESIUNEA DE DESCHIDERE

DI Andrei Ursache, Șeful Secției Apă și Resurse Minerale, Ministerul Mediului, a deschis ședința din partea D-lui Lazăr Chirică, care a fost așteptat să se alăture ședinței mai târziu. În alocuțiunea sa de deschidere DI Ursache a salutat participanții la prima ședință pe marginea proiectului planului, elaborat cu suportul proiectului EPIRBP. În continuare, el a încurajat participarea activă la ședință, precum și a subliniat faptul că, procesul consultărilor publice va fi deschis pentru următoarele 6 luni, în timpul cărora pot fi înaintate comentarii în scris la adresa specificată.

DI Vlădicescu Veaceslav, Directorul Agenției Apele Moldovei, a fost impresionat de numărul participanților interesați și a adăugat că Râul Prut este un râu important pentru Moldova și Ucraina. RBMP are un rol crucial pentru a mișca lucrurile înainte. El de asemenea a menționat faptul că, partea Română este cu un pas înainte, la moment are loc analiza proiectului planului, și are loc armonizarea problemelor comune. Apele Moldovei va fi agenția implementatoare a Programului de Măsurii sub supravegherea Ministerului Mediului. În sfârșit, el a cerut scuze pentru că nu putea

să stea pe întreaga durată a ședinței din cauza altor angajamente.

DI Zurab Jincharadze, *Vice Lider de Echipă, Proiectul EPIRB*, a salutat participanții din partea echipei proiectului EPIRB, și a făcut referință la obiectivul ședinței, adică de a discuta și colecta reacțiile la proiectul RBMP. El de asemenea a făcut referință la șirul de ședințe de consultare care au avut loc în alte țări ale proiectului în ultimele săptămâni, precum și a subliniat legătura dintre ședința de azi și angajamentul țărilor ca urmare a semnării Acordului de Asociere cu UE. În sfârșit, el a exprimat mulțumiri pentru interesul participanților și a urât o ședință productivă.

Alocuțiunea de deschidere a fost urmată de o rundă de prezentare a participanților.

I. SESIUNEA DE INFORMARE: PREZENTAREA CONTEXTULUI

Prima sesiune a ședinței a fost legată de informația istorică despre dezvoltarea proiectului RBMP, precum și prezentarea proiectului RBMP. Sesiunea a fost condusă de DI Andrei Ursache.

La început, **Dna Imola Koszta**, *REC*, a prezentat scopurile ședinței și a oferit o analiză succintă a agendei zilei. Ea a subliniat importanța implicării publice și a solicitat participare activă de la auditoriu, deoarece acest eveniment a fost prima șansă de a oferi comentarii și propuneri pentru proiectul RBMP. Ea de asemenea a subliniat faptul că această ședință reprezintă doar începutul procesului de consultare, și că după această primă încercare va exista o posibilitate de a oferi păreri pe marginea proiectului.

DI Zurab Jincharadze a prezentat proiectul EPIRB, activitățile de bază, rezultatele realizate la moment, inclusiv progresul planificării gestionării bazinului riveran, precum și activitățile planificate pentru 2015. (*Pentru mai multe informații vezi Anexa 3*)

DI Lazar Chirica, *Vice-ministru, Ministerul Mediului*, a salutat participanții din partea Ministerului Mediului. El a menționat faptul că, Râul Prut este pe locul 2 pe lista priorităților țării. El a menționat succesele și realizările Proiectului EPIRB, cum ar fi: rezultatele studiilor de teren comune, elaborarea Planurilor și Strategiilor de Comunicare, Ghidurilor pentru identificarea corpurilor de apă, material video pentru procese de eșantionare, și primele etape pentru monitorizarea apelor subterane, testarea în evaluarea corpurilor de apă subterane, elaborarea sistemului de monitorizare pentru lacul Beleu, etc. Rezultatele Proiectului EPIRB sunt valabile pentru țară. El a remarcat faptul că RBMP nu poate fi făcut doar pentru o parte a râului. RBMP pentru partea dreaptă a râului Prut există în România și s-a exprimat speranța că, împreună cu România și Ucraina va fi posibil de elaborat un RBMP comun pentru întregul bazin. Prin urmare, ecosistemul Prut și în general toți oamenii care locuiesc în bazin vor avea de câștigat de pe urma acestui proces.

Apoi, **DI Victor Bujac**, *Expert pe Țară pentru domeniul Apei EPIRB*, a oferit informație scurtă istorică despre abordarea Directivei Cadru pentru Apă a UE (WFD (DCA)), incluzând printre altele și pașii elementari întreprinși în planificarea bazinului riveran. Adicional a fost prezentată legislația relevantă a apei din Moldova. (*Pentru mai multă informație vezi Anexa 3*)

DI Lazar Chirica a mulțumit ONG-urilor pentru interesul și prezența lor la ședință, și a exprimat speranța că ONG-urile vor susține Ministerul Mediului în elaborarea unui plan bun.

DI Iurie Bejan, Colaborator Științific Superior, (IEG), a oferit o analiză a proiectului RBMP Prut, partea Moldovei. Prezentarea s-a focusat asupra structurii și problemelor reflectate în proiectul planului, metodologia aplicată pentru elaborarea planului, precum și informații despre starea curentă a apei în bazin, sistemul curent de monitorizare, obiectivele de mediu stabilite, etc. *(Pentru mai multe informații vezi Anexa 3)* La sfârșitul prezentării sale, el a exprimat mulțumiri Proiectului EPIRBP pentru ghidurile elaborate, precum și a mulțumit pentru suportul acordat de toate instituțiile care au prezentat date relevante.

DI Lazar Chirica a adăugat că acesta este doar primul proiect al RBMP și a invitat participanții la discuții și întrebări.

Reprezentantul of Agenției Moldsilva a mulțumit pentru oportunitatea de a participa și a remarcat că proiectul RBMP nu ia în considerare rolul și prezența pădurilor, și pentru a avea un RBMP Prut comprehensiv, ar trebui să fie inclusă analiza în această privință. În această privință, a fost oferită asistența și contribuirea cu date din partea Agenției Moldsilva. Mai mult decât atât, a fost chestionat numărul de parcuri menționate în raport, deoarece în Moldova există doar un singur Parc Național, pe când în proiectul planului se menționează cinci.

DI Iurie Bejan, a explicat despre importanța pregătirii propunerilor concrete pentru toate măsurile. Programul de Măsuri include de asemenea măsuri care se concentrează asupra extinderii și restabilirii habitatelor naturale care includ și pădurile, și în această privință va fi prezentată mai multă informație în următoarea prezentare.

Pe lângă aceasta, DI Lazar Chirica a menționat că proiectul RBMP include nu doar zone protejate din Moldova, dar și din Ucraina.

DI Constantin Mihăilescu, reprezentantul ADA, a mulțumit pentru oportunitatea de a participa și și-a exprimat regretul că nu poate sta pentru cea de a doua parte a ședinței. Proiectul RBMP este un instrument important, printre altele, de asemenea pentru atragerea fondurilor donatoare. De exemplu, ADA este în proces de elaborare a unei noi strategii de cooperare cu Moldova. Cel mai probabil noua strategie pe lângă apă și canalizare va fi extinsă, și va cuprinde și monitorizarea calității apei. Ca atare RBMP-urile integrate ale râurilor Prut și Nistru pot juca un rol-cheie. DI Mihăilescu a fost interesat dacă măsurile listate cuprind întregul bazin, și dacă există cooperare cu România în această privință. De asemenea el a fost interesat de intervalul de timp cuprins de proiectul RBMP, dacă el se bazează pe anii în care a fost elaborat, sau dacă are o abordare dinamică și ia în considerare impactele schimbării climatei, etc. Ar fi mult mai interesant să existe o listă a măsurilor care se concentrează pe gestionarea riscului inundațiilor la nivel de comunitate/raion. Durabilitatea planului a fost chestionată de asemenea ca și pașii următori, chiar dacă el va fi supus EIA, sau dacă există un set de criterii pentru a determina durabilitatea măsurilor planificate. În continuare, mai multă atenție ar putea fi acordată protecției biodiversității și zonelor umede, deoarece Moldova a semnat diverse convenții

internaționale în această privință. ADA are câteva proiecte care se concentrează asupra protecției zonelor umede de-a lungul Nistrului, și ei căutau parteneri pentru a implementa ceva similar în bazinul râului Prut. Ei ar fi mulțumiți să primească versiunea electronică a proiectului RBMP și să aibă oportunitatea de a expedia comentarii în scris.

DI Lazar Chirica a mulțumit pentru remarcile complexe și a subliniat faptul că aceasta este doar prima oportunitate de a comenta proiectul planului, și scopul ședinței de azi este de asemenea de a îmbunătăți proiectul RBMP. Proiectul planului are o abordare de ecosistem, biotică și abiotică, și el l-a asigurat că înainte de aprobarea proiectului planului toate comentariile primite sunt binevenite și vor fi luate în considerare. Ministerul Mediului de asemenea este cointerestat să elaboreze un plan complex pentru bazinul râului care de asemenea integrează toate aspectele, nu doar protecția naturii dar și impactele sociale.

DI Andreev Alexei, reprezentantul SE BIOTICA, a menționat faptul că există multe locuri în degradare, cum ar fi lacurile Manta, și prin urmare o noțiune mai largă a zonelor protejate urmează a fi folosită. Proiectul RBMP face referință la directivele UE, însă aceasta nu se observă în măsuri. Din punctul de vedere al hidromorfologiei, râul Prut corespunde majorității conceptului “spațiu pentru râuri”.

DI Valerie Cazac, a menționat că proiectul RBMP reflectă resursele de apă numai din punct de vedere calitativ, dar nu și din punct de vedere cantitativ. El a sugerat că, pentru a avea un RBMP durabil, ar trebui să fie incluse scenariile de evoluție cantitativă a apei, bazate pe scenariile de schimbare a climei. Stații hidrometrice hidrologice sunt necesare și trebuie de întreprins pași legați de cantitatea apei, deoarece unele paturi cu apă deja s-au uscat, și există riscul de a nu avea ceva de monitorizat și gestionat.

DI Lazar Chirica a reiterat faptul că RBMP se bazează pe abordare bazin și ecosistem, precum și ia în considerare principiul cel care poluează plătește. El a fost de acord că a fost necesar de avut o stație hidrometrică. Pentru bazinul Nistru calculul echilibrului hidrologic deja are loc, din păcate, aceasta încă nu există pentru bazinul râului Prut. Însă, el a sperat că în viitor, modelarea echilibrului hidrologic bazat pe diverse scenariile va fi posibil și accesibil și pentru Prut.

DI Iurie Bejan a adăugat că mărimea RBMP a fost limitată de experții-cheie ai proiectului la 100 pagini, însă a reamintit că institutul lui a elaborat un studiu de diagnoză de peste 300 pagini, inclusiv impactul schimbării climei, modelare pentru diverse scenariile.

Următoare întrebare a subliniat faptul că prezentarea nu reflectă drepturile de proprietate legate de apă, astfel s-a sugerat de a lua în considerare aceasta la delimitarea corpurilor de apă, și atribuirea și delegarea responsabilităților în modul corespunzător.

DI Lazar Chirica a reamintit că toate sursele de apă sunt în proprietatea satului, și ca atare, orice altă proprietate este exclusă.

DI Alecu Reniță a vrut să clarifice în ce măsură diverse politici sectoriale au fost luate

În considerare în analiza proiectului RBMP. De exemplu, el a menționat politicile de dezvoltare regională și politicile comunitare, și a vrut să afle dacă a fost efectuată o analiză a proiectelor planificate pentru bazinul râului Prut, deoarece aceasta ar putea permite posibilități de viitoare cooperare în abordări de ecosistem.

DI Lazar Chirica a explicat că RBMP este elaborat pentru un cadru de timp de 6 ani. El este elaborat în baza evaluării stării mediului, nu pentru un an, ci în dinamică.

DI Iurie Bejan, Colaborator Științific Superior, (*IEG*), a oferit o trecere în revistă a proiectului Programului de Măsuri în Moldova, care cuprinde măsurile principale, precum și măsurile suplimentare, inclusiv exemplul “pașapoartelor” elaborate pentru fiecare corp acvatic. (*Pentru mai multe informații vezi Anexa 3*)

În timpul sesiunii de întrebări și răspunsuri, participanții au fost cointeresați de metodologia de planificare și finanțare a măsurilor, dacă s-a aplicat o abordare de sus în jos sau de jos în sus.

DI Andrei Ursache a precizat că PM va conține măsuri concrete cu perioadă desemnată pentru implementare și instituție responsabilă de implementare.

Pe durata întrebărilor următoare, s-a menționat că măsura principală 4, care se concentrează asupra utilizării durabile a resurselor de apă, poate fi implementată doar luând în considerare alte strategii sectoriale. Strategia Mediului nu reflectă în detalii gestionarea bazinelor riverane, și modul în care va fi efectuată monitorizarea în cadrul intersectorial, și nu în cadrul Ministerului Mediului.

S-a menționat că au fost măsuri orientate spre promovarea utilizării eficiente a apei în irigare, și Agențiile responsabile vor fi abordate pentru a discuta modalitățile de implementare.

În continuare, referitor la metodologia de evaluare a costurilor de gestiune a riscurilor de inundații, s-a menționat că aceste costuri încă n-au fost calculate. Se aștepta recepționarea mai multor date. Costurile incluse în proiectul planului acoperă doar reabilitarea digurilor.

Dna Natalia Zakorchevna, *Expert pe Țară pentru domeniul Apei EPIRB din Ucraina*, a ținut să afle dacă au fost elaborate activități specifice pentru fiecare corp acvatic, deoarece măsurile principale se concentrează mai mult asupra nivelului național și legislației, pe când măsurile suplimentare trebuie să se aplice la nivelul fiecărui corp acvatic.

Dna Iurie Bejan a explicat că distribuția măsurilor încearcă să abordeze fiecare corp acvatic în situație de risc, și deoarece sunt doar corpuri acvatice de suprafață, au fost elaborate pașapoarte separate pentru fiecare corp acvatic.

DI Zurab Jincharadze a adăugat că în caz de un număr mare de corpuri acvatice, una din soluții ar putea fi gruparea.

DI Andrei Ursache a explicat că măsurile valabile la nivel național nu vor fi incluse în toate RBMP-urile. De asemenea, el a reamintit că planul elaborat trebuie să fie realist, și să includă toate măsurile care sunt implementabile în următorii 6 ani.

DI Alecu Reniță fost interesat dacă proiectul RBMP presupune ridicarea digurilor sau prevede restaurarea luncilor și zonelor umede. DI Andrei Ursache și-a expus opinia personală precum că, trebuie să fie acordată prioritate restaurării zonelor umede. DI Iurie Bejan, a adăugat că barajele sunt considerate drept presiuni hidromorfologice semnificative, și astfel, trebuie să fie evitate. Însă la o primă etapă, locuitorii locali trebuie să accepte schimbarea destinației (utilizării) terenurilor.

DI Valerie Cazac, a subliniat faptul că, cea mai mare provocare este seceta, pe când inundațiile sunt benefice, și astfel, proiectul planului trebuie să le ia în considerare. De asemenea, el a solicitat să mai întrețină ședințe de consultări și armonizeze RBMP Prut cu cel pregătit pentru Nistru, pentru a avea aceeași structură și a fi remis spre aprobare în același timp. În sfârșit, el a subliniat importanța evaluării hidromorfologice a râurilor mici, precum și elaborarea "pașapoartelor" pentru toate râurile, inclusiv denumirea corectă, etc. Aceasta ar permite protejarea stării lor.

Dna Margareta Petrușevschi a îndemnat la sincronizarea dintre elaborarea RBMP Prut și RBMP Nistru. Conform legislației curente, în primul RBMP nu este posibil de abordat toate corpurile acvatice. Iată de ce a fost făcută clasificarea și au fost identificate corpurile acvatice într-o stare mai inferioară. Trebuie să fie bine pregătite studiile eficienței costurilor, pentru a implementa acțiuni în locațiile cuvenite. Aceasta înseamnă o inventariere serioasă și aplicarea tehnologiilor TIC. În RBMP Nistru o măsură se concentrează asupra creării registrului electronic al corpurilor acvatice. "Pașaportul" prezentat este foarte util, însă, caracteristicile corpurilor acvatice se schimbă continuu, astfel crearea lui în format electronic și interactiv ar permite o actualizare mai simplă. În sfârșit, ea a recomandat organizarea ședințelor săptămânale dintre echipele de elaborare a RBMP Prut și Nistru pentru a sincroniza acțiunile. Ședințele Comitetului Bazinului trebuie să fie organizate pe cât de curând posibil, precum și organizarea comitetelor trebuie să fie revizuită, deoarece nu toate sectoarele sunt reprezentate. Acești pași trebuie să fie efectuați în timpul elaborării RBMP-urilor, chiar și, de exemplu, la această ședință ar trebui să fie prezent reprezentantul Direcției Coordonatoare a Asistenței Externe.

Ultima intervenție în timpul sesiunii de întrebări și răspunsuri, a vociferat necesitatea asigurării unei responsabilizări clare pentru diverși actori, așa cum autoritățile locale sunt responsabile de multe probleme, dar fără o responsabilizare și răspundere evidentă.

DI Petru Bacal, reprezentantul IEG, a oferit o scurtă prezentare a analizei economice a folosirii apei, proiect pilot în Bazinul Râului Prut. *(Pentru mai multe informații vezi Anexa 3)*

Dna Marta Korchemlyuk, ONG "MAMA-86-Yaremche", a prezentat o analiză proiectului Programului de Măsuri al Ucrainei, care cuprinde măsurile principale, precum și măsuri suplimentare. Una dintre care este stabilirea Consiliului Bazinului în calitate de organ coordonator, și contribuitor pentru implementarea proiectului RBMP. *(Pentru mai multe informații vezi Anexa 3)*

În timpul sesiunii de întrebări și răspunsuri, Dna Elena Zubcov a manifestat îngrijorare față de potențialul pericol pentru bazin și ecosistem pe urma construcției CHE, având doar 60% din debitul obișnuit al Râului Prut. Mai mult decât atât, zonele umede de-a lungul râurilor Prut și Nistru sunt distruse, și sistemul viu al râului nu trebuie neglijat. De asemenea, ea a împărtășit propriile experiențe căpătate în cadrul a două proiecte în desfășurare, în Bazinul Râului Prut, unde partener este Institutul Zoologic, concentrându-se asupra biodiversității și monitorizării înmulțirii naturale a peștelui. Drept concluzie ea a sugerat elaborarea RBMP nu doar de o singură instituție și/sau Ministerul Mediului ci mai degrabă de către toți practicienii și experții care lucrează în domeniu, pentru a evita suprapuneri și consolida sinergii. Institutul are date de monitorizare, inclusiv biodiversitate, care cuprind perioada 2009-2015

Discuțiile ce au urmat s-au concentrat asupra importanței elaborării unei rețele ecologice de-a lungul Prutului, deoarece de altfel, în lumina impactului schimbării climatei, protecția bazinului nu este posibilă.

Participanții au manifestat interes față de metodologia de participare a publicului în cadrul WFD (DCA) și dacă aceasta va fi la nivel local sau național. Dl Victor Bujac a explicat că în cadrul Proiectului EPIRB, au fost elaborate câteva ghiduri reprezentând o bază pentru Ministerul Mediului. La moment, are loc elaborarea RBMP național în Ucraina, precum și în Moldova. Proiectul RBMP Prut cuprinde doar o parte a regiunii, și în calitate de pas următor, se planifică elaborarea RBMP pentru cealaltă parte care cuprinde Marea Neagră și Delta Dunării. După aceasta, Ministerul Mediului, în calitate de principal beneficiar, va nominaliza principalele organe/instituții de implementare. Societatea civilă este liberă să aducă orice contribuție, acesta este scopul consultărilor publice, și vor fi căutate sinergii pentru proiectul în derulare în bazin. După 14 iunie 2015, planul va fi prezentat și autorităților locale. Planul se intenționează a fi prezentat și transmis Guvernului în anul următor, inclusiv Programul de Măsuri și Planul de Implementare.

Dl Ilya Trombitsky a menționat că, pentru a realiza o schimbare și a îmbunătăți situația, urmează a fi întreprinse măsuri drastice. Problema-cheie este faptul că în următorii 6 ani planificăm să producem documente și, ca atare, după 6 ani situația va fi aceeași. În primul rând trebuie să fie schimbată situația finanțării. De exemplu, s-a menționat că 80% din Fondul Ecologic Național sunt folosite pentru probleme care n-au legătură cu protecția mediului. Există o necesitate pentru voință politică pentru a schimba ceva.

Dl Victor Bujac a menționat că abordarea curentă adresează aceste probleme pas cu pas, și este esențial de a avea informația completă despre râuri și corpurile acvatice. El a fost de acord că sunt necesare măsuri mai drastice, și că există probleme legate de legislația pentru autorizațiile pentru apă.

Ultima intervenție a inclus două remarci precum că implementarea WFD UE(DCA) trebuie să fie efectuată cu succes pentru a îmbunătăți și menține starea apei. Apoi s-a menționat că este făcută aceeași greșeală ca și în 2010, când Moldova a semnat un acord bilateral pentru protecția și folosirea durabilă a apei cu România pentru Prut și Dunăre. Acest acord a fost bilateral și nu multilateral, și n-a implicat Ucraina. Aceeași greșeală se face din nou, neavând România în calitate de participant la

ședința de azi.

II. SESIUNEA DE LUCRU

Dna Imola Koszta a prezentat metodologia de lucru în cadrul discuțiilor în grup. Grupurile de Lucru (GL) au fost organizate după cum urmează:

GL 1 cu atenția asupra Măsurilor de Bază, a adresat următoarele întrebări:

1. Sunteți de acord cu scopurile/obiectivele și nivelul de îmbunătățire stabilite în plan?
2. Mai există alte Măsuri de Bază importante care n-au fost incluse?
3. Sunteți de acord cu prioritizarea măsurilor? Dacă nu, ce ați schimba, vă rugăm să justificați.
4. Care sunt măsurile sau inițiativele pe care Dvs. sau organizația voastră puteți ajuta să le implementați?
5. Ce sugestii aveți pentru asigurarea finanțării pentru Programul de Măsuri?

GL 2 cu atenția asupra Măsurilor Suplementare, a deliberat pe marginea întrebărilor de mai jos:

1. Sunteți de acord cu scopurile/obiectivele și nivelul de îmbunătățire stabilite în plan?
2. Mai există alte Măsuri Suplementare importante care n-au fost incluse?
3. Sunteți de acord cu prioritizarea măsurilor? Dacă nu, ce ați schimba, vă rugăm să justificați.
4. Care sunt măsurile sau inițiativele pe care Dvs. sau organizația voastră puteți ajuta să le implementați?
5. Ce sugestii aveți pentru asigurarea finanțării pentru Programul de Măsuri?

III. FORMAREA UNEI ÎNȚELEGERI COMUNE

Rezultatele discuției pe margine Măsurilor de Bază a fost prezentată de raportorul grupului. S-a remarcat că, din cauza cadrului de timp limitat, nu toate întrebările propuse a fost posibil de cuprins.

1. Grupul a considerat că obiectivele au fost suficient de ambițioase, și n-a avut obiecții la ele. Dacă se fa ajunge la ea, situația Bazinul Râului Prut se va îmbunătăți.
2. Referitor la alte măsuri importante, care n-au fost examinate, grupul a formulat sugestiile și schimbările de mai jos:
 - **În cadrul Măsurii 1: Îmbunătățirea programului de monitorizare pentru corpurile acvatice de suprafață: s-a propus de schimbat cuvântul **Completarea** cu **[Extinderea]**: [Completarea [Extinderea] sistemului de monitorizare a apelor de suprafață.] / RO [Extinderea sistemului de monitorizare a surselor de apă] și de a introduce următoarele schimbări:**

Introducerea monitorizării hidromorfologice [și biologice] a corpurilor acvatice.
/ RO [Introducerea monitorizării hidromorfologice și biologice a corpurilor de apă]

- **În cadrul Măsurii 2: Îmbunătățirea programului de monitorizare pentru corpurile acvatice din subsol:** *s-a propus de a adăuga următoarea activitate:* [Completarea sistemului de monitorizare a corpurilor acvatice din subsol] / RO [Completarea sistemului de monitorizare a apelor din subsol]
- **În cadrul Măsurii 3: Reducerea progresivă a poluării din surse punctiforme:** *s-a propus de adăugat următoarea activitate:* [Inventarul și Cartarea poluării din surse punctiforme] / RO [Inventarul și cartarea surselor de poluare din surse punctiforme]
- **În cadrul Măsurii 4: Folosirea durabilă a surselor de apă:** *s-a propus de adăugat următoarele activități:*
 - a) [Delimitarea dreptului la proprietate asupra terenurilor din fondul acvatic] / RO [Delimitarea dreptului de proprietate asupra terenurilor]
 - b) [Inventarul / Baza de date a surselor de captare] / RO [Inventarul / data de baze surselor de captare]
 - c) [Efectuarea modelării MONERIS] / RO [Modelarea MONERIS]
 - d) [Re-naturalizarea luncilor râurilor] / RO [re-naturalizarea terenurilor luncii râurilor]
 - e) [Modelarea hidrologică a surselor de apă] / RO [Modelarea hidrologică a surselor de apă]

~~Și de a exclude următoarea activitate:~~[Implementarea Evaluării Strategice a Mediului care ține de Planul de gestiune]

- **În cadrul Măsurii 5: Reducerea progresivă a poluării din surse difuze:** *s-a propus de adăugat următoarea activitate:*
 - a) [Lichidarea gunoiștilor de deșeuri solide în bazin conform metodologiilor aprobate] / RO [Lichidarea gunoiștilor de deșeuri solide în bazin conform metodologiilor aprobate]
 - b) [Lichidarea stocurilor de pesticide învechite și remedierea terenurilor contaminate cu pesticide / POP în bazin conform metodologiilor aprobate] / RO [Lichidarea stocurilor de pesticide învechite și remedierea terenurilor contaminate cu pesticide și POP în bazin conform metodologiilor aprobate]
 - c) [Reabilitarea fâșiilor de protecție și perdelelor forestiere] / RO [Reabilitarea fâșiilor de protecție și perdelelor forestiere]
- **În cadrul Măsurii 6: Protecția surselor de apă potabilă:** *s-a propus de adăugat următoarea activitate:*[Inventarul zonelor sanitare a surselor de captare] / RO [Inventarul zonelor sanitare a surselor de captare]
~~Și de a exclude următoarea activitate:~~[Elaborarea Legii pentru apa potabilă]
- **În cadrul Măsurii 7: Îmbunătățirea accesului populației la apă și canalizare:** *s-a propus de schimbat cuvântul*[**Aprobare** *cu*] [Implementarea

componentelor relevante][Aprobarea [Implementarea componentelor relevante] ale "Strategiei pentru apă și canalizare "]/ RO [Implementarea componentelor relevante din Strategie apă și sanitație]

- **În cadrul Măsurii informării Publicului:** *s-a propus de adăugat următoarea activitate:*
 - a) [Elaborarea sistemului de stimulare economică și fiscală a proprietarilor de terenuri] / RO [Elaborarea sistemului de stimulare economică și fiscal a proprietarilor de terenuri]
 - b) [Campanii de informare și conștientizare] / RO [Campanii de informare și conștientizare]
 - c) [Elaborarea sistemului informațional integrat și a platformei online] / RO [dezvoltarea sistemului informațional integrat și a platformei online]

Ca recomandare, grupul a atras atenția la necesitatea de a revizui și corecta numerele Măsurilor în versiunea Engleză. De asemenea, de revizuit care Măsurii sunt reflectate / traduse în versiunea Română, deoarece grupul a observat unele discrepante.

3. Grupul n-a formulat propuneri legate de prioritizarea Măsurilor.
4. Pentru asigurarea finanțării Programului de Măsurii, grupul de lucru a identificat Bugetul de Stat, Fondul Național Ecologic, Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Programele de Colaborare Transfrontalieră

Raportorul din partea **grupului de lucru 2 a sumarizat** în plen principalele rezultate ale **discuțiilor pe marginea Măsurilor Suplimentare:**

1. Grupul de lucru a considerat la fel, precum că obiectivele stabilite sunt suficient de ambițioase, și n-au avut obiecții la ele.
2. La cele 3 Măsurii Suplimentare care sunt deja în plan, alte 3 Măsurii Suplimentare adiționale au fost propuse de Grup, după cum urmează:
 - Măsurii pentru îmbunătățirea condițiilor de odihnă și apele pentru înot;
 - Măsurii pentru managementul îngrășămintelor;
 - Măsurii pentru managementul pășunilor.

Pe lângă Măsurile Suplimentare, de membrii grupului de mai sus a fost propusă includerea unor acțiuni adăugătoare, cum ar fi:

- ✓ Introducerea sistemelor de alarmă pentru calamitățile naturale;
- ✓ Îmbunătățirea practicilor gestionării terenurilor irigate;
- ✓ Coordonarea tuturor eforturilor de implementare și finanțare a diverselor activități în acest domeniu.

Notă de la facilitator: Oaspeții din Ucraina, prezenți în grup, au adus în discuție ideea că Măsurile Suplimentare ar fi mai mult de natură locală, după cum s-a sugerat de către experții din Ucraina acasă. Însă, membrii grupului au fost destul de rezervați în legătură cu această idee, deoarece Măsurile Suplimentare incluse de către autori în proiectul RMBP Prut pot fi considerate la fel și de importanță națională (cum ar fi, de exemplu, Măsurii de atenuare a riscului secetei, sau controlul riscului inundațiilor). Atunci când se ajunge la implementare desigur trebuie să fie efectuate sarcini

concrete de către anumite autorități publice locale.

3. Membrii grupului au considerat că **Măsurilor pentru atenuarea riscului secetei** trebuie să li se atribuie **prioritatea I** (unu), din motivul că aceasta influențează dezvoltarea economică.
De asemenea s-a sugerat că grupul de **Măsurilor pentru managementul îngrășămintelor** trebuie să li se atribuie **prioritatea II** (el are efecte asupra securității alimentare și sănătății publice).
Măsurile stabilite inițial în plan, precum și cele 2 nou-sugerate, pot rămâne în cadrul priorității III.
4. Agenția “Apele Moldovei”, Ministerul Agriculturii, și Serviciul Hidr-meteo pot contribui la implementarea **Măsurilor pentru atenuarea riscului secetei**.
Agenția “Apele Moldovei” și Serviciul Hidro-meteo pot contribui la implementarea **gestiunii riscului inundațiilor**.
Ministerul Agriculturii, Inspectoratul Ecologic de Stat, și Institutul de Ecologie și Geografie pot contribui la implementarea **Măsurilor pentru conservarea apei în sectorul agricol**.
Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului, Agenția “Apele Moldovei”, APL (autoritățile publice locale) Geografie pot contribui la implementarea **Măsurilor pentru îmbunătățirea stării apelor de recreere și înot**.
The Institutul de Ecologie și Geografie, Inspectoratul Ecologic de Stat, Ministerul Agriculturii, Agenția pentru Siguranța Alimentelor pot contribui la implementarea **Măsurilor pentru managementul îngrășămintelor**.
APL și Ministerul Agriculturii pot contribui la implementarea **Măsurilor pentru managementul pășunilor**.
5. Referitor la finanțarea Programului de Măsuri, grupul de lucru 2 a identificat aceleași surse ca și celălalt grup de lucru, adică: Finanțarea poate fi asigurată din Bugetul de Stat, din Fondul Național Ecologic și din Programele de Colaborare Transfrontalieră

DI Andrei Ursache a comentat precum că multe dintre Măsurile propuse astăzi sunt valabile nu doar la nivel de bazin dar și la nivel național. Ministerul Mediului va face ce-i stă în puteri pentru a identifica soluții pentru problemele prezentate astăzi, și pentru a incorpora Măsurile relevante în RBMP, pentru a fi andosat prin Hotărârea Guvernului.

DI Zurab Jincharadze, în alocuțiunea sa de încheiere a mulțumit tuturor participanților pentru un lucru productiv. El a încurajat participanții să expedieze de asemenea în formă scrisă remarcile și comentariile lor, și a asigurat că acestea vor fi luate în considerare în raportul final. Până în septembrie se așteaptă să fie gata o versiune aproape de versiunea finală, inclusiv de asemenea partea pentru Marea Neagră și Delta Dunării.

DI Victor Bujac de asemenea a mulțumit pentru participare activă, și și-a exprimat mulțumirile față de colegii din Ucraina pentru participare la ședință. El a exprimat speranța de a avea o cooperare strânsă cu părțile din România în cadrul umbrelei Comisiei Internaționale pentru Protecția Bazinului Dunării (ICPDR). Deși, în primii ani, Măsurile din plan se vor concentra preponderent

asupra monitorizării și colectării datelor, el consideră că aceasta va servi drept bază pentru următoarea perioadă de panificare, și va fi benefic de luat decizii corecte.

Dna Imola Koszta de asemenea și-a exprimat mulțumirea pentru participare activă, și a rugat participanții să disemineze informația în rețele lor pentru oportunități de consultare. De asemenea, ea a menționat că, va fi produsă o broșură a RBMP cu elementele cheie ale planului și mesaje simple.

DI Iurie Bejan a mulțumit pentru toate contribuțiile constructive primite în cadrul ședinței, care vor fi luate în considerare.

DI Victor Bujac a reamintit participanților despre disponibilitatea online a proiectului RBMP, pe situl web la proiectului EPIRB, Agenției Apele Moldovei, Direcției Bazinului, și probabil, pe situl web al Institutului de Ecologie și Geografie al Academiei de Științe din Moldova. De asemenea, toate prezentările vor fi distribuite și disponibile pe sit-ul web al Proiectului EPIRB.

DI Andrei Ursache a adăugat că perioada de consultări este deschisă pentru următoarele 6 luni. În cadrul acestei perioade vor fi lucrări continui asupra proiectului RBMP. Ministerul Mediului planifică să organizeze 3 ședințe regionale: în nordul bazinului râului la Edineți, în centru la Ungheni, și partea de sud la Cahul, probabil, cu suportul financiar al Proiectului EPIRB.